

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2357

Vragen van het lid **Jasper van Dijk** (SP) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *de lange wachttijd bij gezinshereniging* (ingezonden 20 april 2018).

Antwoord van Staatssecretaris **Harbers** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 7 juni 2018). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 2100.

Vraag 1

Herinnert u zich uw antwoord op Kamervragen over het bericht dat gezinshereniging voor Eritrese asielzoekers vrijwel onmogelijk is?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

In hoeveel gevallen zijn sinds het versoepelde beleid indicatieve documenten eerder bij de beoordeling van de Immigratie-en Naturalisatiedienst (IND) meegenomen in plaats van pas in het geval van bewijsnood? Moet hierbij eerst worden geloofd dat er geen officiële documenten zijn? Zo ja, in hoeveel gevallen wordt dit niet geloofd en hoe wordt dit getoetst? In hoeveel gevallen zijn de indicatieve documenten afdoende gebleken en kunt u uiteenzetten waarom dit niet voldoende bleek in de andere gevallen?²

Antwoord 2

De IND neemt bewijsnood aan als de vreemdeling een aannemelijke verklaring geeft voor het ontbreken van officiële documenten. Een dergelijke verklaring moet gebaseerd zijn op de individuele situatie van de vreemdeling. Ook wordt de verklaring afgezet tegen de informatie die bekend is over een land. De IND registreert niet in hoeveel zaken bewijsnood wordt aangenomen.

Als er sprake is van bewijsnood en er worden voldoende indicatieve documenten overgelegd, dan kan op basis hiervan de aanvraag worden ingewilligd. Als er geen sprake is van bewijsnood maar wel voldoende indicatieve bewijzen zijn aangeleverd, zal dit leiden tot nader onderzoek. Als

¹ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 373

² Kamerstuk 19 637, nr. 2354

er geen sprake is van bewijsnood en er ook geen of onvoldoende indicatieve documenten zijn overgelegd, zal de aanvraag worden afgewezen.

In mijn brief van 23 november jl. aan uw Kamer³ heb ik aangegeven dat indicatieve documenten eerder bij de nareisaanvraag in de beoordeling worden meegenomen en niet pas ingeval van bewijsnood ten aanzien van officiële documenten. De IND betreft in alle zaken, met uitzondering van de zaken die direct op basis van officiële documenten worden ingewilligd, indicatieve documenten bij de beoordeling van de aanvraag. De vraag wanneer «voldoende» indicatieve documenten zijn overgelegd, zal van een individuele zaak afhangen. De IND registreert niet in hoeveel zaken «voldoende» indicatieve documenten zijn overgelegd.

De Raad van State heeft op 16 mei jl. in een zestal uitspraken geoordeeld dat dit beoordelingskader in overeenstemming is met de Europese Gezinsherenigingsrichtlijn⁴.

Vraag 3

In hoeverre hebben de zaken die in bezwaar en hoger beroep voorliggen door het toepassen van het nieuwe beoordelingskader tot een inwilliging geleid?

Antwoord 3

Alle zaken in de fase van (hoger) beroep waarbij sprake was van (huwelijks-)partners zonder kinderen, zijn eind 2017 volgens dit beslis kader opnieuw beoordeeld. Dit is gebeurd op eigen initiatief van de IND. Het betrof in totaal ongeveer 300 zaken. Ongeveer 2/3 van de zaken is doorgezet, al dan niet met een aanvullende motivering. Ongeveer 1/3 van de besluiten is ingetrokken omdat nader onderzoek noodzakelijk was. Deze zaken worden in bezwaar opnieuw beoordeeld.

Voor nareisaanvragen in bezwaar geldt in zijn algemeenheid dat 27% van de afgehandelde aanvragen is ingewilligd sinds de toepassing van het nieuwe beoordelingskader (1 oktober 2017 t/m april 2018). Voor Eritrese nareisaanvragen in bezwaar is dit inwilligingspercentage 30%. Ter vergelijking: in de periode vóór de toepassing van het nieuwe beoordelingskader (1 januari 2017 tot 1 oktober 2017) was het inwilligingspercentage voor nareisaanvragen in bezwaar 14% en voor Eritrese nareisaanvragen in bezwaar 13%. Dit betekent dat het inwilligingspercentage in bezwaar (voor alle aanvragen en voor Eritrese aanvragen) sinds de invoering van het nieuwe kader is gestegen. Uit de registratie van de IND is echter niet af te leiden of/in welke mate dit een direct gevolg is van het toepassen van het nieuwe beoordelingskader.

Vraag 4

In hoeveel gevallen is sinds het versoepelde beleid een DNA-onderzoek aangeboden? Is in die gevallen ook besloten geen DNA-onderzoek aan te bieden terwijl hier wel om werd gevraagd? Zo ja, waarom niet?

Antwoord 4

De IND registreert niet in hoeveel gevallen er is gevraagd om een DNA-onderzoek, dat vervolgens niet is aangeboden omdat de identiteit van de in het buitenland verblijvende ouder en/of meerderjarige kinderen niet kon worden aangenomen. In de beantwoording op uw eerdere vragen heb ik aangegeven dat de IND een DNA-onderzoek aanbiedt in het geval van (gestelde) biologische kerngezinnen, indien de IND de identiteit van de nareizende ouder kan vaststellen aan de hand van officiële documenten, of indien de IND de identiteit aannemelijk acht ondanks het ontbreken van officiële documenten. In laatstgenoemd geval dient de vreemdeling een plausibele verklaring te geven voor het ontbreken van officiële documenten ter vaststelling van de identiteit. Het vaststellen of aannemen van de identiteit is een basisvoorwaarde voor het kunnen verstrekken van een op naam gestelde MVV. DNA onderzoek biedt immers slechts uitsluitel over de biologische afstammingsrelatie en niet over de identiteit van de ouder die wil nareizen. Indien de identiteit kan worden aangenomen maar er geen aannemelijke verklaring is gegeven voor het ontbreken van officiële docu-

³ Kamerstukken II 2017/18, 19 637, nr. 2354.

⁴ https://www.raadvanstate.nl/pers/persberichten/tekst-persbericht.html?id=1144&summary_only=&category_id=8

menten die de gezinsband aantonen, dan kan de IND vanwege het belang van het kind van deze werkwijze afwijken en alsnog een DNA-onderzoek aanbieden.

Vraag 5

Begrijpt u de gegronde vrees van Eritreeërs om zich te melden bij de Eritrese autoriteiten, zoals de Eritrese ambassade? Erkent u het risico voor gezinsleden dat vanwege de druk alsnog officiële documenten te overleggen zij in contact treden met de Eritrese autoriteiten in het land van herkomst terwijl dit tot repercussies kan leiden? Bent u bereid hiervoor een oplossing te zoeken?

Antwoord 5

Ja, ik begrijp de vrees van Eritreeërs om zich te melden bij de Eritrese autoriteiten. De IND vraagt vergunninghouders of diens gezinsleden niet dat zij zich wenden tot de autoriteiten van het land waarvan men is gevlucht. Daarnaast hoeft het beleid of de uitvoeringspraktijk van de IND niet te leiden tot druk om in contact te treden met de Eritrese autoriteiten. Immers, het beleid voorziet erin dat nareis nog steeds mogelijk is als betrokkene geen officiële documenten kan aanleveren om de identiteit en/of de gezinsband aan te tonen (zie antwoord op vraag 2). Er is derhalve geen noodzaak om een oplossing te bieden.

Vraag 6

Wordt er nog altijd vanuit gegaan dat Eritreeërs officiële documenten moeten bezitten? Zo ja, wat zijn de andere kennisbronnen waaruit dit blijkt, nu het ambtsbericht aangeeft dat met name buiten de steden men makkelijk zonder identiteitsdocumenten kan leven?

Antwoord 6

Uitgangspunt is dat de identiteit en gezinsband van de nareizigers wordt aangetoond middels het aanleveren van officiële documenten. Als zulke documenten ontbreken, vraagt de IND om een verklaring hiervoor. De IND neemt bewijsnood aan als een aannemelijke verklaring wordt gegeven voor de omstandigheid dat geen officiële documenten zijn aangeleverd. Een dergelijke verklaring dient gebaseerd te zijn op individuele omstandigheden. Deze verklaring wordt afgezet tegen wat uit openbare bronnen bekend is. In geval van Eritrea is naast het ambtsbericht van Buitenlandse Zaken ook het EASO rapport een veelgebruikt brondocument voor informatie.

Vraag 7

Wat is het huidige inwilligingspercentage voor Eritrese zaken en is dat hoger dan voorgaande jaren?

Antwoord 7

Het gemiddelde inwilligingspercentage voor nareisaanvragen van Eritreeërs is voor de maanden januari tot en met maart 2018 hetzelfde als in 2017, namelijk 37%. In 2016 was dat gemiddeld 27%.

Vraag 9, 10, 11

In hoeveel procent van de bezwaarzaken tot nareis wordt de wettelijke termijn overtreden?

Op welke manier gaat de IND de wachttijd van bezwaarzaken verminderen?

Wordt extra personeel bij de IND ingezet teneinde de bezwaarzaken ook binnen de wettelijke termijn af te handelen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9, 10, 11

Doordat de IND zich bij het wegwerken van de mvv-nareis voorraad op eerste aanlegzaken heeft geconcentreerd, is de bezwaarvoorraad opgelopen. De IND heeft reeds extra personeel ingezet om de nareisaanvragen in bezwaar weg te werken. Daarnaast wordt op dit moment nog aanvullend extra personeel opgeleid om bezwaarzaken nareis af te kunnen handelen. Dat laat onverlet dat gegeven de grote voorraad aan nareisaanvragen in bezwaar en de complexiteit van de zaken het voorlopig niet lukt om de meeste van de nareisaanvragen in bezwaar binnen de wettelijke termijn af te handelen. Op 30 april 2018 was in 49% van de openstaande bezwaarzaken inzake nareis de wettelijke termijn overschreden.

Vraag 8, 12

Hoe heeft u de daling van achterstallige verzoeken tot nareis weten te verminderen?

Deelt u de mening dat een lange wachttijd bij gezinshereniging slecht is voor de integratie en dat hieraan grote prioriteit dient te worden toegekend, ook als dit gepaard gaat met kosten, omdat het maatschappelijke belang van goede integratie groot is?

Antwoord 8, 12

Ja. Ik deel uw mening dat een spoedige gezinshereniging voor vergunninghouders van groot belang is en dat een lange wachttijd belemmerend werkt voor hun integratie. De EU Gezinsherenigingsrichtlijn gebiedt dat lidstaten zo spoedig mogelijk beslissen op nareisaanvragen. Daar is de inzet van de IND ook op gericht. Zoals ik heb aangegeven tijdens het vragenuur op 23 januari jl.⁵ heeft de IND reeds grote inspanningen verricht om de voorraad nareisaanvragen en de wachttijd te reduceren. Op 1 januari 2017 bedroeg de totale voorraad nareisaanvragen in eerste aanleg nog 20.300 zaken. Inmiddels (peildatum 31 mei 2018²⁰¹⁸) is de totale voorraad nareisaanvragen in eerste aanleg teruggelopen naar 2130 zaken.

⁵ https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/plenaire_vergaderingen/details?date=23-01-2018